

Анонимизиран текст

Превод

C-677/21 – 1

Дело C-677/21

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

11 ноември 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Vrederecht te Antwerpen (Белгия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

8 ноември 2021 г.

Ищец:

Fluvius Antwerp

Ответник:

МХ

**Vrederecht (мирови съд)
на втори кантон
Антверпен**

РЕШЕНИЕ

[...]

– Натовареното със задача сдружение **FLUVIUS ANTWERPEN** [...] със
седалище в [...] Антверпен, [...]

[...]

ищец,

– МХ [...], живущ в [...] Антверпен, [...]

ответник,

Производство

[...]

[информация за производството пред запитващата юрисдикция].

Разглеждане на иска

- 1 Операторът на електроразпределителна мрежа Fluvius Antwerp (наричан по-нататък „Fluvius“) иска МХ да заплати сумата от 813, 41 EUR (с ДДС) заедно с лихва за забава в размер на 4,80 EUR и съдебна лихва от датата на предявяване на иска за потреблението на електроенергия в периода от 7 май 2017 г. до 7 август 2019 г.

Фактурата се дължи не защото Fluvius доставя електроенергия на МХ въз основа на задължението за предоставяне на обществена услуга на Fluvius съгласно член 5.2.3. § 1 от Постановлението за електроенергия. Тази разпоредба предвижда, че битов клиент, с който доставчикът на електроенергия е прекратил договора, например поради неплащане, и който не е сключил нов договор с друг доставчик на електроенергия, се снабдява от оператора на разпределителната мрежа (ОРС).

Фактурата се дължи, тъй като МХ е потребявал електроенергия на адреса, на който живее, без да е сключил договор с търговски доставчик на електроенергия и без преди това да е прекратил договор с (друг) търговски доставчик на електроенергия на този адрес, така че той е бил снабдяван от Fluvius въз основа на задължението за предоставяне на обществена услуга. С други думи, фактурата се дължи, след като Fluvius е установило това фактическо потребление във времето, наречено незаконно. Въз основа на сравнение между показанията на електромера в началото на незаконното потребление и показанията на електромера в края на незаконното потребление за въпросния период е начислена сумата 813,41 EUR, включително 131,45 EUR ДДС.

Предвид правното основание на фактурата, а именно незаконното потребление, мировият съдия приканва Fluvius да даде становище по въпроса дали се дължи ДДС за начислената сума.

- 2 [...] [Fluvius заема следното становище]:
 - Член 5.5.1. § 5 от Постановлението за електроенергия предвижда, че мрежовият оператор може да таксува собственика или потребителя за потребление, ако то се извършва без сключен договор за доставка.

2

- Тъй като отношенията между тези потребители и оператора на електроразпределителната мрежа, който доставя електроенергията, са отражение на политическия ред, незаконното потребление не е деликтно действие. [...]
- ДДС се начислява върху това незаконно потребление в съответствие с член 10, параграф 2 от [белгийския] Закон за ДДС. Съгласно този член е налице доставка, подлежаща на облагане с ДДС, когато собствеността върху дадена стока се прехвърля срещу заплащане на обезщетение в съответствие с изискване на публичен орган или от негово име и по принцип в съответствие със закон, указ, постановление или административен правилник.

3

3.1 [...] [Позоваване на национална съдебна практика, която запитващата юрисдикция не смята за относима].

3.2 За фактурирания период са релевантни [...] правилата на Fluvius за присъединяване към мрежата [...]

В правилата за присъединяване към мрежата не се посочва нищо за размера на обезщетението, което се начислява в случай на незаконно потребление, а още по-малко за това дали върху това обезщетение се начислява ДДС. [...] Член 7.10 [...] гласи:

[...] Незаконно потребление на електроенергия и обезщетението за регулирането както на регистрираното, така и на евентуално нерегистрираното потребление в резултат на незаконно такова, се таксува от ОРС. [...]

- 4 Преди 1 май 2018 г. липсва правна норма, с която изрично се урежда въпросът дали ДДС трябва да се начислява или не върху обезщетението, дължимо от лицата, които незаконно са потребявали електроенергия. От 1 май 2018 г., след изменението на Указа за електроенергия и на Постановлението за електроенергия, има разпоредби в този смисъл.

Незаконното потребление и обезщетението за него понастоящем са уредени в член 1.1.3, 40° /1 във връзка с член 5.1.2 от Указа за електроенергия и в член 4.1.2 от Постановлението за електроенергия.

Член 1.1.3, 40° /1 от Указа за електроенергия определя понятието „измама с електроенергия“ като *всяко незаконно действие или бездействие на лице, което е съпроводено с получаване на неправомерно предимство*. Мировият съдия смята, че потреблението на електроенергия от мрежата без сключване на търговски договор и без да се съобщи за това на оператора на разпределителната мрежа може да се приеме за *незаконно действие или бездействие, включващо получаване на неправомерно предимство*.

3

В член 5.1.2 от Указа за електроенергия се установява също, че разходите, направени от мрежовия оператор за отстраняване на измамата с електроенергия, посочена в член 1.1.3, 40° /1, а), b), c), d) и g), разходите за изключване, посочени в предходната точка, за регулиране на присъединяването към мрежата или за инсталиране на измервателното устройство, за повторното присъединяване към мрежата, за незаконно полученото предимство, разходите за неправомерно полученото предимство и лихвите се поемат от съответния ползвател на мрежата. Освен това операторът на мрежата или неговият представител изисква посочените по-горе разходи, както и неправомерно полученото предимство и лихвите директно от ползвателя на мрежата.

Член 4.1.2.§ 1 от Постановлението за електроенергия предписва как да се изчислява неправомерно полученото предимство и кои елементи са част от неправомерно полученото предимство. Следователно неправомерно полученото предимство се отнася, *inter alia*, до избегнатите разходи за доставената електроенергия (член 4.1.2.§ 1., трето тире, 4° от Постановлението за електроенергия).

Член 44.1.2.§ 3 предвижда още, че обезщетението, начислено за неправомерно полученото предимство, се изчислява по точно определен начин и включва данъци, мита и ДДС.

5. Мировият съдия обаче поставя въпроса дали разпоредбата, предвиждаща начисляване на ДДС, не нарушава Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (накратко „Директивата за ДДС“).

Най-напред мировият съдия поставя въпроса дали член 2, параграф 1, буква а) и член 14, параграф 1 и параграф 2, буква а) от Директивата за ДДС допускат начисляването на ДДС върху обезщетението, дължимо за незаконното потребление на енергия.

Според член 2, параграф 1, буква а) от тази директива на облагане с ДДС подлежи възмездната доставка на стоки на територията на дадена държава членка от данъчнозадължено лице, действащо в това си качество. Според член 14, параграф 1 „доставка на стоки“ означава прехвърлянето на правото за разпореждане с материална вещь като собственик. За доставки на стоки се смята и прехвърлянето, направено от или от името на публичноправен орган или в съответствие със закона, на собствеността върху вещь срещу заплащането на компенсация (член 14, параграф 2, буква а) от Директивата за ДДС).

Може ли въз основа на тези разпоредби да се заключи, че незаконното потребление на електроенергия трябва да се приеме за:

- доставка, а именно прехвърлянето на правото за разпореждане с материална вещ като собственик (член 2, параграф 1, буква а) във връзка с член 14, параграф 1 от Директивата за ДДС),
- или като прехвърлянето на собствеността, направено от или от името на публичноправен орган или в съответствие със закона, (член 14, параграф 2, буква а) от Директивата за ДДС)?

След това мировият съдия поставя въпроса дали член 9, параграф 1 и член 13, параграф 1 от Директивата за ДДС допускат Fluvius, в качеството му на публичноправен орган, да начислява ДДС върху дължимото му обезщетение за незаконното потребление на електроенергия и следователно да дължи ДДС във връзка с това незаконно потребление.

В член 9, параграф 1 от Директивата за ДДС се определя кой трябва да се смята за данъчнозадължено лице за целите на ДДС, а именно всяко лице, което извършва независима икономическа дейност, без значение от резултатите от тази дейност. Експлоатацията на материална и нематериална вещ с цел получаване на доход от нея на постоянна основа се счита по-специално за икономическа дейност.

Според член 13, параграф 1, първа алинея публичните органи, включително публичноправните субекти, не се разглеждат като данъчнозадължени лица по отношение на дейностите или сделките, с които се ангажират като държавни органи, дори когато събират данъци, такси, вноски или плащания във връзка с тези дейности или сделки. В третата алинея от тази разпоредба се прави уточнението, че във всеки случай тези публичноправни субекти се разглеждат като данъчнозадължени лица по отношение на дейностите, изброени в приложение I, при условие че тези дейности не се извършват в такъв малък мащаб, за да бъдат определени като незначителни. Доставката на газ и електроенергия попада в обхвата на тази разпоредба.

Може ли от тези разпоредби да се изведе, че ако Fluvius има право на обезщетение за незаконното потребление на електроенергия, то трябва да се счита за данъчнозадължено лице по смисъла на член 9, параграф 1 от Директивата за ДДС, тъй като незаконното потребление на електроенергия е резултат от експлоатацията на материална вещ с цел получаване на доход от нея на постоянна основа?

И ако това е така, трябва ли член 13, параграф 1, първа алинея от Директивата за ДДС да се разбира в смисъл, че Fluvius е публичен орган, и ако това е така, следва ли от член 13, параграф 1, трета алинея от Директивата, че икономическата дейност на Fluvius във връзка с незаконното потребление на електроенергия е от такъв значителен мащаб, че Fluvius трябва да се смята за данъчнозадължено лице във връзка с това потребление?

[...] [решение на запитващия съд]

реша

[...] [разпореждане за обезщетението за незаконното потребление на електроенергия]

и преди да се произнесе по въпроса за ДДС, начислен от натовареното със задача сдружение Fluvius Antwerp, настоящото дело се отнася до Съда на Европейския съюз, за да се произнесе той по следните въпроси, отправени от мировия съдия до Съда на Европейския съюз:

Трябва ли член 2, параграф 1, буква а) във връзка с член 14, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО да се тълкува в смисъл, че незаконното потребление на електроенергия представлява доставка на стоки, а именно прехвърлянето на правото за разпореждане с материална вещь като собственик?

При отрицателен отговор, трябва ли член 14, параграф 2, буква а) от Директива 2006/112/ЕО да се тълкува в смисъл, че незаконното потребление на енергия представлява доставка на стоки, а именно прехвърлянето, направено от или от името на публичноправен орган или в съответствие със закона, на собствеността върху вещь срещу заплащането на компенсация?

Трябва ли член 9, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО да се тълкува в смисъл, че ако Fluvius Antwerpen има право на обезщетение за незаконно потребление на енергия, то трябва да се приеме за данъчнозадължено лице, тъй като незаконното потребление е резултат от „икономическа дейност“ на Fluvius Antwerpen, а именно експлоатацията на материална вещь с цел получаване на доход от нея на постоянна основа?

Ако член 9, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че незаконното потребление на електроенергия представлява икономическа дейност, трябва ли член 13, параграф 1, първа алинея от Директива 2006/112/ЕО да се тълкува в смисъл, че Fluvius Antwerp е публичен орган, и ако това е така, трябва ли член 13, параграф 1, трета алинея да се тълкува в смисъл, че незаконното потребление на електроенергия е резултат от дейност на Fluvius Antwerp, която не се извършва в незначителен мащаб?

[...] [заклучителни формулировки]